

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, члана 40. став 5. и члана 60. став 1. тач. а) и б) Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 21. априла 2022. године, д о н и о је

ОДЛУКУ

Утврђује се да Правилник о учлањењу у Борачку организацију општине Пале број: 315-5/15 није у сагласности са Уставом Републике Српске и Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 52/01 и 42/05).

О б р а з л о ж е њ е

Радосав Живковић из Пала дао је Уставном суду Републике Српске (у даљем тексту: Суд) иницијативу за покретање поступка за оцјењивање уставности и законитости Правилника о учлањењу у Борачку организацију општине Пале број: 315-5/15. Иницијативом се, у суштини, тражи оцјена уставности и законитости члана 3. овог правилника, према којем својство члана Борачке организације општине Пале не могу стећи лица која обављају функције у политичким партијама. Овакво рјешење је, према мишљењу даваоца иницијативе, у супротности са чланом 10. Устава Републике Српске (у даљем тексту: Устав). Давалац иницијативе истиче да је, позивајући се на оспорену одредбу Правилника, а без потребних провјера чињеничног стања, Предсједништво Борачке организације општине Пале одбило његов захтјев за пријем у ту организацију. Како се наводи, овакву одлуку Предсједништво је донијело упркос чињеници да се ради о лицу које је учесник протеклог рата, које је у рату тешко рањавано, што је узроковало његов трајни инвалидитет.

У одговору који је Суду доставио предсједник Борачке организације општине Пале се истиче да је Правилник о учлањењу у Борачку организацију општине Пале донесен у складу са Статутом ове организације, те да је захтјев даваоца иницијативе за чланство у истој одбијен сагласно члану 3. тог правилника.

Правилник о учлањењу у Борачку организацију општине Пале број: 315-5/15 донијело је Предсједништво Борачке организације општине Пале, позивајући се на члан 36. Статута Борачке организације општине Пале.

Овај Правилник, поред општих одредаба којима се прописује ко може постати члан Борачке организације општине Пале (чл. 1, 2. и 3), садржи и одредбе којима се прописује поступак пријема у чланство (чл. 4, 5, 6. и 7) и права и обавезе члана Борачке организације (чл. 8. и 9).

Конкретно, оспореним чланом 3. Правилника прописано је да „својство члана Борачке организације општине Пале не могу стећи лица ратних војних дезертера, лица која обављају функције у политичким партијама, лица која су чланови неке од организација или удружења проистеклих из Одбрамбено-отаџбинског рата, као и лица која су дјеловала супротно интересима Борачке организације и нарушавала њен углед.”

Суд је имао у виду да је Уставом утврђено: да се уставно уређење Републике темељи на владавини права (члан 5. став 1. алинеја 4), да су грађани равноправни у слободама, правима и дужностима, једнаки пред законом и уживају исту правну заштиту без обзира на расу, пол, језик, националну припадност, вјероисповијест, социјално поријекло, рођење, образовање, имовно стање, политичко и друго увјерење, друштвени положај или друго

лично својство (члан 10), да Република уређује и обезбјеђује, између осталог, правни положај предузећа и других организација, њихових удружења и комора (тачка 6. Амандмана XXXII на Устав, којим је замијењен члан 68. Устава), да закони, статuti, други прописи и општи акти морају бити у сагласности са Уставом, а да прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом (члан 108).

Суд је, такође, узео у обзир да је Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске” бр. 51/01 и 42/05), прописано: да је удружење у смислу овог закона сваки облик добровољног повезивања више физичких или правних лица ради унапређења или остваривања неког заједничког или општег интереса или циља, у складу са Уставом и законом, а чија основна сврха није стицање добити (члан 2. став 1), да статут удружења садржи одредбе којима се, између осталог, уређују поступак пријема и искључења чланова, те права и обавезе чланова удружења (члан 12. став 1. ал. 3. и 4), да члан удружења може бити свако физичко или правно лице које добровољно приступи удружењу на начин прописан статутом (члан 14. став 1), да је скупштина обавезни орган удружења, те да, ако статутом није другачије уређено, скупштину чине сви чланови удружења са једнаким правом гласа (члан 15 ст. 1. и 2), да скупштина удружења, између осталог, доноси статут, његове измјене и допуне и друге акте одређене статутом, те одлучује о другим питањима која нису у надлежности другог органа (члан 16. ал. 1. и 6).

Полазећи од садржаја одредаба члана 12. став 1. ал. 3. и 4. и члана 14. став 1. Закона о удружењима и фондацијама Републике Српске, а у вези са чланом 16. алинеја 1. истог закона, Суд је утврдио да је у искључивој надлежности скупштине удружења, у конкретном случају Скупштине Борачке организације општине Пале, да статутом уреди поступак пријема и искључења чланова из ове организације, као и да утврди њихова права и обавезе.

Узимајући у обзир да је Предсједништво Борачке организације општине Пале оспореним Правилником регулисало предметна питања, Суд је, у контексту наведених законских одредаба, утврдио да је тај орган прекорачио своја овлашћења, јер је поступао у домену надлежности Скупштине ове организације, због чега Правилник о учлањењу у Борачку организацију општине Пале, у цјелини, није у сагласности са Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске.

Имајући у виду да Правилник није у сагласности са законом, а да према одредби члана 108. став 2. Устава прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом, наведени општи акт није у сагласности ни са Уставом.

Такође, Суд је утврдио да је прописујући на овај начин доносилац оспореног Правилника поступио и супротно зајемченом начелу владавине права из члана 5. став 1. алинеја 4. Устава.

Како оспорени Правилник о учлањењу у Борачку организацију општине Пале у цијелости није у сагласности са Уставом и законом, разматрање навода даваоца иницијативе који се тичу неуставности и незаконитости члана 3. овог општег акта, према мишљењу Суда, није од значаја за одлучивање у овој уставноправној ствари.

Цијенећи да је у току претходног поступка правно стање потпуно утврђено те да прикупљене информације пружају поуздан основ за одлучивање, Суд је, на основу члана 40. став 5.

Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 104/11 и 92/12), у овом предмету одлучио без доношења рјешења о покретању поступка.

На основу изложеног, Суд је одлучио као у изреци ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Миленко Араповић, Војин Бојанић, Амор Букић, Златко Куленовић, Ирена Мојовић, проф. др Марко Рајчевић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: У-30/21

21. априла 2022. године

ПРЕДСЈЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА
Мр Џерард Селман, с.р.